

Forslag

til

Lov om navngivning af fast ejendom.

Fremsat den 17. januar 1957 af landbrugsministeren.

§ 1.

Stk. 1. Der kan efter nærværende lovs ikrafttræden ikke tillægges en fast ejendom et navn, som

- a) er navn på en anden fast ejendom på egnen eller inden for byområdet,
- b) er benyttet ved navngivning af gader, kvarterer, parkanlæg eller lignende inden for området, medmindre samtykke opnås fra vedkommende myndighed,
- c) er tillagt slotte, hovedgårde eller ejendomme tilhørende staten, kommuner, klostre, hospitaler, stiftelser eller lignende, for så vidt navnet ikke er almindelig benyttet som navn på faste ejendomme,
- d) er egnet til forveksling med et navn henhørende under a, b eller c,
- e) afviger fra den almindelige sprogb brug ved navngivning af fast ejendom her i landet eller
- f) er misvisende for ejendommen, f. eks. under hensyn til dens tidligere eller nuværende anvendelse eller til dens beliggenhed.

Stk. 2. Der kan ej heller tillægges en fast ejendom et navn, som

- a) er forbeholdt som familienavn, medmindre ejendommens ejer selv fører det pågældende navn eller har opnået tilladelse til navngivningen fra den eller de til familienavnet berettigede,
- b) er navn på et aktieselskab, firma, varemærke eller lignende, medmindre ejendommens ejer er berettiget til navnet, eller
- c) er egnet til forveksling med et navn henhørende under a eller b.

§ 2.

Over navne, som i henhold til § 1, stk. 1, c, er undtaget fra tilegnelse, lader landbrugsministeren udgive en fortegnelse, til hvilken der kan udgives tillæg. Fortegnelsen og senere udkommende tillæg optages i Lovtidende.

§ 3.

Stk. 1. Fast ejendom skal i denne lov forstås i overensstemmelse med reglerne om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme. Lovens bestemmelser finder dog tilsvarende anvendelse for bygninger på lejet grund og på søterritoriet.

Stk. 2. Flere faste ejendomme, som udgør en samlet bebyggelse, eller som iøvrigt er naturligt sammenhørende, kan tillægges et fælles navn, såfremt samtlige ejere er enige herom.

§ 4.

Stk. 1. Navn på fast ejendom kan tinglyses. Tinglysning sker, såfremt anmeldelsen ledsages af en erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse om, enten

- a) at ejendommen inden nærværende lovs ikrafttræden har været kendt under det begærede navn, eller
- b) at kommunalbestyrelsen efter bestemmelserne i § 1, stk. 1, ikke har indvendinger mod den begærede navngivning.

Stk. 2. Efter tinglysning af det begærede navn indsender dommeren til notering i matriklen meddelelse om tinglysningen til landbrugsministeriet, jfr. dog § 8. Tinglysningen offentliggøres i Tingbladet.

Stk. 3. Såfremt kommunalbestyrelsen afslår at udstede erklæring i henhold til stk. 1, skal afslaget begrundes.

§ 5.

Stk. 1. Medens ændring af et navn på en fast ejendom, der ikke er landejendom, kan ske efter foranstående regler, kan ændring eller opgivelse af navnet på en landejendom kun ske med landbrugsministeriets tilladelse. Ansøgningen herom, der skal være bilagt med tingbogsattest samt en erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse i overensstemmelse med § 4, stk. 1, b, bør i almindelighed kun inødekomes, såfremt særlige grunde taler herfor. Bestemmelserne i §§ 1 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ændres eller opgives et tinglyst navn på en ejendom, skal tinglysning, henholdsvis aflysning, foretages, hvorved bestemmelserne i § 4, stk. 2, iagttages. Aflysninger optages dog ikke i Tingbladet. For landejendommens vedkommende skal landbrugsministeriets tilladelse medfølge anmeldelsen.

§ 6.

Stk. 1. Ved udstykning af navngiven ejendom bevarer den parcel, hvorpå bygningerne er beliggende, ejendommens navn. Såfremt ejendommen er ubebygget, eller såfremt der er bygninger beliggende på flere af de ved udstykningen fremkommende parceller, skal der i forbindelse med udstykningen træffes bestemmelse om, hvilken parcel der skal bevare den udstykkede ejendoms navn.

Stk. 2. Ved sammenlægning af flere navngivne ejendomme skal der i forbindelse med sammenlægningen træffes bestemmelse om, hvilket af navnene den sammenlagte ejendom skal bære.

Stk. 3. Landbrugsministeriet påser, at bestemmelserne i stk. 1 og 2 overholdes, og giver vedkommende tinglysningsdommer fornøden underretning, jfr. dog § 8.

§ 7.

Stk. 1. Spørgsmål om retten til brug af et navn på fast ejendom kan foruden af den, der påstår sig forurettet, indbringes for domstolene af landbrugsministeriet, jfr. dog § 8.

Stk. 2. Sådanne sager er underretssager.

§ 8.

For København og Frederiksberg træder vedkommende borgmester i stedet for landbrugsministeriet i de i §§ 4, 6 og 7 omhandlede tilfælde.

§ 9.

Stk. 1. Denne lov gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Samtidig med, at loven træder i kraft, ophæves plakat af 11. april 1821 angående fremgangsmåden ved forandring af landejendommens navne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Medens personnavne i betydeligt omfang er beskyttet mod uberettiget tilegnelse, findes der med hensyn til navne på fast ejendom i almindelighed ingen retsbeskyttelse bortset fra den, som følger af lovgivningen om firma og varemærker m. v., personnavne og aktieselskaber.

Plakat af 11. april 1821 giver derimod regler angående fremgangsmåden ved forandring af navne på *landejendomme*. Plakatens bestemmelser er vistnok væsentligst motiveret med en militær interesse i de topografiske korts pålidelighed. Dette hensyn tilgodeses ved plakatens regler om, at ændring af et navn på en landejendom kun kan ske ved kongelig bevilling udfærdiget gennem det danske kancelli (nu landbrugsministeriet), der skal

underrette generalkvartermesterstaben (nu geodætisk institut) om navneforandringen. Derimod er navngivning af en ejendom, som hidtil intet navn har haft, fri; men såvel ved navneforandring som ved ny navngivning bør ifølge plakaten tinglysning finde sted. Plakaten tager ikke stilling til spørgsmålet om navnenes retsbeskyttelse; men landbrugsministeriet har praktiseret bevillingsmyndigheden med hensyn til navneændringer under forudt hensyn til allerede eksisterende ejendomsnavne. Derimod har landbrugsministeriet ifølge plakaten ikke nogen mulighed for at gribe ind over for navngivning af ejendomme, som hidtil intet navn har haft.

Ved landbrugsministeriets cirkulære nr. 242 af

12. december 1899 blev det pålagt dommerne, når der ved tinglysning gives navn til en ejendom, som hidtil intet navn har haft, at indberette dette til landbrugsministeriet med opgivelse af ejendommens matrikelbetegnelse, for at der desangående kan ske fornøden notering i matriklens dokumenter.

Plakaten af 1821 gælder nu også i *Sønderjylland* ifølge lov nr. 123 af 1. juni 1929 § 1.

Ved en Vestre Landsrets kendelse af 4. april 1932 (U. f. R. 1932 pag. 790) er fastslået, at reglerne i plakaten finder analogisk anvendelse på *købstadejendomme*, for så vidt angår spørgsmålet om tinglysning. Landbrugsministeriet har derfor ved skrivelse nr. 20 af 19. januar 1949 tilkendegivet dommerne, at der også må ske indberetning om navngivning for ejendomme i *købstederne* med henblik på notering i matriklen.

Da de nugældende regler for navngivning af fast ejendom således er ret mangelfulde, og det fra forskellige sider i tidens løb var påpeget, at der burde ske en rationel ordning af navngivningen både for landejendomme og *købstadejendomme*, nedsattes ved statsministeriets skrivelse af 17. december 1954 et udvalg med landsrettsagfører, dr. jur. Axel H. Pedersen som formand til overvejelse af spørgsmålet om, hvorvidt der burde søges tilvejebragt regulerende bestemmelser med hensyn til navngivning af fast ejendom. Dette udvalg har i februar 1956 afgivet betænkning indeholdende forslag til lov om navngivning af fast ejendom. Udvalget går deri ind for en bevarelse og beskyttelse af navne på faste ejendomme i almindelighed og indførelse af en retsbeskyttelse for visse eksisterende navne, hvad enten det er navne på landejendomme eller på andre ejendomme.

Ved udarbejdelsen af forslaget har udvalget lagt vægt på, at der ikke oprettes noget nyt administrationsapparat, og at der kun indføres nye lovregler i det omfang, afgørende hensyn taler derfor. Forslaget er enstemmig vedtaget af udvalget, og regeringen har ikke fundet anledning til at fravige indstillingen, bortset fra at bestemmelsen i lovforslagets § 6, stk. 3, er indsat for at lette forståelsen af henvisningen i § 8.

Med hensyn til motiveringen for forslagens enkelte bestemmelser anføres på grundlag af udvalgsindstillingen følgende:

Til § 1.

Paragraffen indeholder bestemmelser om, hvilke navne der ikke bør kunne tillægges en fast ejendom, og er delt i to stykker, hvoraf stk. 1, men ikke

stk. 2, skal iagttages af en kommunalbestyrelse ved udstedelse af den i § 4, stk. 1, b, omhandlede erklæring.

I stk. 1 foreslås først, at man ikke kan tillægge en fast ejendom et navn, der i forvejen er navn på en anden fast ejendom på vedkommende egn eller inden for det pågældende byområde. Man har herved søgt at afgrænse det område, inden for hvilket en beskyttelse bør gælde, efter lignende retningslinier, som landbrugsministeriet hidtil har anvendt ved sin bevillingspraksis med hensyn til navneændringer for landejendommers vedkommende. Det forudsættes, at der ved fortolkningen af ordene „egnen“ og „byområdet“ vil blive lagt vægt på, om det i det konkrete tilfælde drejer sig om at beskytte navnet på f. eks. et eenfamiliehus (mindre villa) eller på et større ejendomskompleks eller en større landejendom.

For byernes vedkommende må det iøvrigt være af interesse, at der i det hele taget ikke tildeles ejendomme navne, som falder sammen med eller kan forveksles med andetsteds inden for hvert enkelt byområde benyttede lokalitetsbetegnelser, specielt gadenavne og navne på kvarterer m. m. Dette er baggrunden for, at det dernæst foreslås, at der ikke til navngivning af fast ejendom må anvendes navne, som i forvejen er benyttet ved navngivning af gader, kvarterer, parkanlæg eller lignende inden for det pågældende område, medmindre samtykke opnås fra vedkommende myndighed.

Endvidere foreslås det, at man ikke skal kunne tillægge en ejendom et navn, som i forvejen er tillagt et slot, en hovedgård eller en ejendom tilhørende staten, en kommune, et kloster, et hospital, en stiftelse eller lignende, for så vidt navnet ikke er almindeligt benyttet som navn på faste ejendomme. Denne bestemmelse indeholder således en almindelig beskyttelse af visse mere betydende navne, hvorved der i første række er tænkt på navne på større almenkendte ejendomme eller ejendomme, til hvilke der af andre grunde, f. eks. historiske, knytter sig særlig interesse.

Navne, som er egnet til forveksling med navne henhørende under fornavnte tre navnegrupper, vil ej heller kunne anvendes ved navngivning af fast ejendom.

Ydermere vil navne, som afviger fra den almindelige sprogbrug ved navngivning af fast ejendom, være udelukket fra anvendelse. Herefter skulle bl. a. ord som aktieselskab, boligforening og ejendomselskab ikke kunne indgå som led i et ejendomsnavn.

Endelig vil navne, som er misvisende for en

F. t. l. om navngivning af fast ejendom.

ejendom, f. eks. under hensyn til dens tidligere eller nuværende anvendelse eller til dens beliggenhed, være udelukket.

I stk. 2 foreslås, at forbeholdte familienavne skal være udelukket fra anvendelse som ejendomsnavne, medmindre vedkommende ejer selv fører det pågældende navn eller opnår samtykke fra den eller de til familienavnet berettigede. Ifølge navneloven af 22. april 1904, § 2, d, kan ejendomsnavne, der er forbeholdt ved anmeldelse til justitsministeriet inden 1. juli 1905, ikke antages som slægtsnavne. Forbeholdet har dog ikke gyldighed over for ejeren af en ejendom, der i mindst 20 år forud har været almindelig kendt i den pågældende egn under samme navn som det anmeldte. De ejendomsnavne, der ifølge nævnte lovbud er forbeholdt fra at kunne antages som slægtsnavne, og som også bør være undtaget fra at kunne tillægges en fast ejendom, findes i et tillæg til bekendtgørelse nr. 170 af 16. juni 1906 og forudsættes medtaget på den i § 2 omhandlede fortegnelse.

Endvidere foreslås det, at der ikke skal kunne tillægges en fast ejendom et navn, der allerede er navn på et aktieselskab, firma, varemærke eller lignende, medmindre ejendommens ejer er berettiget til navnet.

Heller ikke navne, der er egnet til forveksling med navne henhørende under de to sidstnævnte navnegrupper, vil efter forslaget kunne anvendes ved navngivning af fast ejendom.

Til § 2.

De navne, som i henhold til § 1, stk. 1, c, forudsættes beskyttet for hele landet, foreslås optaget på en fortegnelse, som landbrugsministeren udgiver. Til fortegnelsen kan der senere udgives tillæg. Fortegnelsen og senere udkommende tillæg bør optages i Lovtidende.

Til § 3.

I stk. 1 defineres begrebet fast ejendom i overensstemmelse med, hvad der gælder efter reglerne om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme, dog således at lovens bestemmelser finder tilsvarende anvendelse for bygninger på lejet grund og på søterritoriet.

Stk. 2 indeholder en bestemmelse om, at flere faste ejendomme, som er naturligt sammenhørende, når samtlige ejere er enige herom, kan tillægges et fælles navn. Dette kan f. eks. være praktisk ved en bebyggelse af flere matr. nre., der, uanset at de tilhører forskellige ejere, dog fremtræder som en enhed. Herved må erindres, at loven alene angår ejendomsnavne og ikke ejerlavnavne eller

stednavne for større bebyggede områder som husmandskolonier, forstadskvarterer og landevejsbebyggelser.

Til § 4.

Ifølge stk. 1 vil navn på fast ejendom kunne tinglyses. Tinglysningsdommeren skal efter forslaget alene påse, om tinglysningsanmeldelsen er bilagt en erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse om, at ejendommen inden lovens ikrafttræden har været kendt under det begærede navn, eller at der fra kommunalbestyrelsens side intet findes til hinder for tinglysning i henhold til de i § 1, stk. 1, nævnte bestemmelser om forbud mod visse navne. Man har herved ønsket at lette tinglysningsdommernes arbejde ved ordningens administration mest muligt og anset kommunalbestyrelserne for de bedst egnede organer til at udtale sig om de anførte forhold.

Såfremt en kommunalbestyrelse ikke efter begæring vil meddele ejeren af en fast ejendom en erklæring som anført, må der ifølge stk. 3 gives ejeren begrundelse for afslaget.

Når tinglysning har fundet sted, skal dommeren ifølge stk. 2 sende meddelelse om tinglysningen til landbrugsministeriet, der derefter kan notere navnet i matriklen. Tinglysningen offentliggøres i Tingbladet.

Til § 5.

For landejendommens vedkommende bevares efter stk. 1 den hidtidige regel i plakaten af 1821 om, at ændring (herunder opgivelse) af navnet på en landejendom kun kan ske med landbrugsministeriets tilladelse. Ansøgning til landbrugsministeriet om ændring af navnet på en landejendom skal bl. a. være bilagt en udtalelse fra vedkommende kommunalbestyrelse. Ansøgningen bør i almindelighed kun imødekommes, såfremt særlige grunde taler derfor.

Stk. 2 indeholder den ordensbestemmelse, at såfremt ejeren af en fast ejendom ønsker at ændre eller opgive et tinglyst navn, skal tinglysning, henholdsvis aflysning, foretages. Tinglysningsdommeren sender meddelelse derom til landbrugsministeriet til notering i matriklen og drager omsorg for, at tinglysning, men ikke aflysning, offentliggøres i Tingbladet. Dommeren skal påse, at landbrugsministeriets tilladelse medfølger anmeldelsen, såfremt ændringen eller opgivelsen vedrører et navn på en landejendom.

Til § 6.

Stk. 1 indeholder bestemmelse om, at en ejendoms navn ved udstykning følger den parcel, hvorpå bygningerne er beliggende. Ved en sådan

bestemmelse vil dommerne i udstykningstilfælde undgå administrativt besvær med tinglyste navne. Hvis den udstykkede ejendom er ubebygget, eller der er bygninger på flere af de udstykkede parceller, skal der i forbindelse med udstykningen træffes bestemmelse om, hvilken parcel der skal bevare ejendommens navn.

Såfremt flere navngivne ejendomme sammenlægges, skal der ifølge stk. 2 i forbindelse med sammenlægningen træffes bestemmelse om, hvilket af navnene den sammenlagte ejendom skal bære.

Stk. 3 pålægger landbrugsministeriet at påse overholdelsen af bestemmelserne i stk. 1 og 2 og at underrette vedkommende tinglysningsdommer.

Til § 7.

Efter stk. 1 kan spørgsmålet om retten til brug af et navn på fast ejendom indbringes for domstolene af den, der påstår sig forurettet. Endvidere kan landbrugsministeriet indbringe spørgsmålet.

I stk. 2 foreslås de omhandlede sager henlagt til underretterne. I tilfælde, hvor ændring eller opgivelse af navnet på en landejendom måtte blive tinglyst uden fornøden tilladelse fra landbrugsministeriet i henhold til § 5, antages det, at land-

brugsministeriet på samme måde som nu, jfr. f. eks. Østre Landsrets kendelse af 12. april 1950 (U. f. R. 1950 pag. 817), vil kunne kære tinglysningen til landsretten.

Lovforslaget indeholder ingen straffebestemmelser, idet der i retsplejelovens § 499 er hjemmel til at ikende bøder, såfremt en person ikke efterkommer en dom, hvorefter det er ham forbudt at benytte et navn på en fast ejendom. En sådan dom med navnekrænkelse vil det med støtte i forslagens bestemmelser i givet fald være muligt for en forurettet at opnå.

Til § 8.

Heri fastsættes, at det i København og Frederiksberg skal være vedkommende borgmester, der administrerer forslagens bestemmelser og dermed træder i stedet for landbrugsministeriet med hensyn til de spørgsmål, der i loven er henlagt til dette som matrikelmyndighed.

Til § 9.

Det foreslås i stk. 1, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, samt i stk. 2, at plakaten af 1821 ophæves.